

deres forsikringssselskab, som skal være afgjort, før de kan søge fri proces. Det vil i hvert fald medføre en forlængelse af sagsgangen i forhold til i dag.

Så er der spørgsmålet om advokatsalær, og her kan man selvfølgelig sige, at advokatbranchen bare gerne vil have flere penge. Men problemet er, som det fremgår af Advokatsamfundets henvendelse til Retsudvalget, at Kammeradvokaten, som er statens advokat, i adskillige fri proces-sager får tre gange så meget som den advokat, der har fået fri proces, så der er altså et problem. I forvejen er det som borger utrolig svært at løfte bevisbyrden over for det offentlige, og hvis ens advokat får tre gange mindre i salær end statens advokat, er det nogle meget ulige betingelser, og det mener jeg ikke er et retssamfund værdigt. Jeg mener, det er utrolig vigtigt, at vi sørger for, at der i hvert fald er lige økonomiske betingelser, så man har mulighed for at få ordentlig advokatbistand i sagerne.

Så er der spørgsmålet om fri proces og retshjælp: Hvor skal indtægtsgrænsen sættes, for at man kan få det? Jeg synes, det er et problem, at man skal være afhængig af sin ægtefælle, især når grænsen er sat så lavt, at et par på dagpenge ikke vil kunne få fri proces eller offentlig retshjælp. Jeg mener simpelt hen, at en stor del af befolkningen ikke har mulighed for at kunne føre en sag. Man skal i hvert fald først lade sig skille for at kunne få lov til at føre en sag ved domstolene, og det er måske lidt voldsomt.

I de senere år er man begyndt at snakke meget om begrebet adgang til retfærdighed eller access to justice som noget vigtigt i et retssamfund. Jeg tror også, vi skal begynde at tale om, at det er vigtigt, at alle borgere har mulighed for at søge juridisk bistand og få afklaret, hvad deres retsstilling egentlig er, og hvor de skal gå hen. Derfor er det vigtigt, at vi sørger for, at der er en ordentlig retshjælpsdækning.

Jeg håber, vi kan få genoptrykt de svar, vi fik fra Justitsministeriet for et par år siden, hvoraf det fremgår, at da man lagde moms på advokatsalærer tilbage i 1978, skulle det merprovenu, statskassen fik ind, selvfølgelig ikke gå til at dække alle mulige andre udgifter. Det skulle gå til at sikre, at mindrebedragede kunne få adgang til advokatbistand.

I dag kommer der omkring 1 mia. kr. ind i moms på advokatsalærer. Men samlet set bruges der altså kun omkring 200 mio. kr. til fri proces og gratis retshjælp, så der er meget langt igen, men der er faktisk gode muligheder, hvis de på-

gældende partier ønsker at overholde det løfte, de gav tilbage i 1978. Selv om de ikke opfylder løftet fuldt og helt, men bare vil være med til at give lidt mere, vil det være en stor hjælp.

Som Advokatrådet gør opmærksom på, er det ud fra en demokratisk betragtning rent umiddelbart lidt svært at forstå, at man vælger at prioritere en meget høj omkostningsdækning til dem, der fører skattesager, frem for at give mulighed for helt basal retshjælp for nogle af dem, der ikke selv kan finde ud af at skrive et brev. De skal have mulighed for at få nogle til at hjælpe sig med at kigge på en lejekontrakt, eller hvad det nu kan være, og jeg synes faktisk, at vi burde give dem den mulighed.

Jeg vil gerne sige, at for et advokatsalær på 800 kr. inklusive moms ved offentlig retshjælp vil en advokat ikke kunne give noget som helst. Det dækker knap nok udgiften til at oprette sagen og sende blanketten af sted til byretten og få den tilbage igen, og der er kun til 5-10 minutters rådgivning, og det er altså ikke kvalificeret bistand. Derfor bliver vi nødt til at se på at hæve de salærer, så man reelt har mulighed for at få advokatrådgivning. Advokaten må ikke engang tage noget oveni ved siden af, så også her er der altså et problem.

Der er mange ting at kigge på, men der er også flere positive ting i lovforslaget, så vi håber, det kan lykkes at rette i hvert fald nogle ting under udvalgsarbejdet.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Tak til ordføreren. Så er det justitsministeren.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at tilkendegive, at jeg er glad for, at alle Folketingets partier er enige med regeringen i, at vi her har et område, hvor det er væsentligt at få nye, forbedrede regler, og at man også meget langt hen ad vejen er glad for og støtter de initiativer, som lovforslaget bygger på.

Kl. 17.30

Som mange har været inde på i deres ordførelser, er hovedargumentet for lovforslaget jo at sikre borgerne bedre vilkår i de sager, hvor en tvist skal løses, herunder at sikre, at der er en rimelig omkostningsdækning for de udgifter, der er i forbindelse med en retssag. Der har tidligere været talrige eksempler i medierne på, at folk ikke har kunnet få en ordentlig dækning af deres udgifter, og alle kan vel sætte sig ind i den situation, at det kan være utrolig vanskeligt for en al-